

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5
Parent Participation in Education Management of Banmiwittaya School
under the Jurisdiction of the Secondary Educational
Service Area Office 5

ทศพร ณ นคร¹, กรองทิพย์ นาควิเชตร²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา จำนวน 137 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (Independent samples) และการทดสอบความแปรปรวนจำแนกทางเดียว

ผลการศึกษา พบว่า

1. สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจำแนกตามวุฒิการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา

Abstract

The research purposes were to study and to compare the status level of parent participation in education management of Banmiwittaya School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 5. The sample was the 137 parent of Banmiwittaya School.

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยนครราชสีมา

² รองศาสตราจารย์ ดร.หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยนครราชสีมา

The research instrument was the questionnaire with reliability 0.95. The data analysis statistics were the frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent samples), and one-way Analysis of variance.

The research findings were:

1. The status of parent participation in education management of Banmiwittaya School under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 5 found the learning and teaching management aspect, and the home-school relationship aspect were at medium level.
2. The comparison of parent participation classified by education background, economic status, and occupation found the parent with different of education background were different with statistical significance level .05; the parent with different of economic status and occupation did not different.

Keywords: Parent Participation in Education Management

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคน การศึกษาสร้างคนให้มีคุณภาพ เป็นคนเก่ง มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม มีความสามัคคีและรักชาติ ตลอดจนมีความสำนึกของความเป็นไทย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จึงมีเจตนาให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ค้ำครองสิทธิ สร้างความเสมอภาค ให้โอกาสทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียมและให้โอกาสทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ระบุว่า “บุคคลย่อม มีสิทธิเสมอกัน ในการรับ การศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” การจัดการศึกษาอบรมของ รัฐคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐย่อมได้รับความคุ้มครอง และมาตรา 80 (3) ระบุว่า “พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม” จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อการพัฒนาการศึกษาของชาติ จัด ให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและ (4) ระบุว่า “ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรศาสนา และเอกชน จัดและมี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่ง รัฐ” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550, 2550 : 24)

ระบบบริหารจัดการศึกษาเป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้การจัดการศึกษา ไม่บรรลุผลเป็นที่น่าพอใจของผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง ซึ่งสาเหตุหลักประการหนึ่งคือ ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ในการส่งเสริมให้มีการระดม ทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กในทุก วัย รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมของท้องถิ่นและประเทศชาติ กล่าวคือสภาพการมีส่วนร่วมของผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ อยู่ในระดับต่ำ การดำเนินการไม่ประสบผลสำเร็จตามมาตรฐานการจัดการศึกษา กลุ่มผู้มีส่วน

เกี่ยวข้องต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวแทนของชุมชนปฏิบัติงานในหน้าที่ตามบทบาทของตนเองได้ไม่มาก เนื่องจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้แก่ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา ส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองเท่าที่ควร และยังเข้าใจว่าการจัดการศึกษาเป็นภารกิจของรัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานต้นสังกัดเท่านั้น ชุมชนยังไม่รู้สึกถึงความเป็นเจ้าของและเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา

จากสภาพการจัดการศึกษาในปัจจุบัน พบว่า ประสบปัญหาในการดูแลเด็กเนื่องจากอาคารไม่ได้มาตรฐาน คับแคบ ไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็กเล็ก ซึ่งเพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี ปัญหาเกี่ยวกับสื่อ วัสดุเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ขาดการดูแลและรักษาอย่างถูกต้อง และปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น กรรมการบริหาร และผู้ปกครองนักเรียน อาจมีสาเหตุมาจาก โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์และการประสานงานเกี่ยวกับงานในด้านต่าง ๆ ส่วนปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรทำไร่ ทำสวน จึงไม่ค่อยมีเวลาเข้ามาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และด้านการบริหารงาน พบว่า บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งบุคลากรในโรงเรียนส่วนมาก ไม่ได้รับการจัดการอบรมเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ในระดับต่างๆ จึงทำให้การจัดประสบการณ์ไม่ตรงกับเป้าหมายที่พึงประสงค์ และไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งทางโรงเรียนจะต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองเด็กและต้องเปิดโอกาสให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ชุมชน ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ซึ่งการมีส่วนร่วมของชุมชนและกลุ่มบุคคล ในการจัดการศึกษา ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในด้านกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของโรงเรียน ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน และการมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อ วัสดุ และงบประมาณสำหรับการส่งเสริมด้านการเรียนการสอน ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจมีสาเหตุมาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดังกล่าวยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนอย่างถูกต้อง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 เพื่อใช้วางแผนพัฒนาความร่วมมือการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา และสร้างคุณภาพของผู้เรียนให้ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่น ไว้วางใจในการส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษา และโรงเรียนสามารถพัฒนาการเรียนการสอนโดยมีผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อสภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และอาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 396 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองโรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในปีการศึกษา 2562 ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์โย ยามาเน่ และได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 137 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และอาชีพ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อสภาพการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสภาพการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) และการสร้างแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open End) จากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 72)

3. ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษานำแบบสอบถามของ (พีชรินทร์ ต่างภักดีวิจิตร, 2556 : 108 - 115) มาปรับปรุงและหาคุณภาพของเครื่องมือใหม่ เพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้

4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validaty) ของคำถามแต่ละข้อ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามปฏิบัติการ (IOC : Index of Consistency) พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.60 - 1.00

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาเสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

8. นำแบบสอบถามแต่ละข้อมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา ต่อผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

2. ผู้ศึกษานำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พร้อมกับแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาด้วยตนเอง

3. ผู้ศึกษาติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ส่งแบบสอบถามจำนวน 137 ฉบับ ได้คืน 137 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำแนกเป็นสถานภาพ ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100)

4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามสถานภาพ โดยทดสอบที (t – test แบบ Independent samples)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจให้

คะแนนเป็นรายข้อ นำคะแนนที่ได้หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่
 - 1.1 ค่าความถี่ (Frequency)
 - 1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X})
 - 1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.)
2. สถิติเชิงอนุมาน
 - 2.1 ใช้ t – test ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่าง 2 กลุ่ม
 - 2.2 ใช้ F – test ใช้ทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป

และหากพบว่ามีค่าความแตกต่างรายคู่เกิดขึ้น ผู้ศึกษาต้องทำการทดสอบต่อไปว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน และแตกต่างกันอย่างไร ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม			อันดับที่
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.31	0.49	ปานกลาง	2
2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน	3.42	0.59	ปานกลาง	1
รวม	3.37	0.46	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ผู้ปกครองเด็กโรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีสภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ($\bar{x} = 3.42$, S.D. = 0.59) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.31$, S.D.=0.49)

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจำแนกตามวุฒิการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา อภิปรายผลดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา 2 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จึงคิดว่า ความรู้ในการจัดการศึกษาของตนเองไม่เพียงพอที่จะแนะนำครู จึงมอบความไว้วางใจให้ครูเป็นผู้จัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของตน แต่ก็ยังยินดีให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนหากสามารถทำได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจำรัส เชื้อสาย.(2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ ไม่มีเวลาร่วมกิจกรรมสถานศึกษา อันเนื่องมาจากภารกิจมาก โดยมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น ส่งเสริมและให้ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ มีภาระบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจนตามแผน และควรมีค่าตอบแทนทุกครั้งปฏิบัติงานหรือร่วมประชุม ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพย์ธารา ประทุมมณี. (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วม คือ ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ขาดโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากฐานะยากจน ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการวางแผนการจัดกิจกรรมน้อย และขาดงบประมาณในการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการประชุม อบรม สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแก่ผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย

2. เปรียบเทียบระดับมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแยกเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจัดการเรียนการสอน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ผู้ปกครองที่มีระดับวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สูงกว่าระดับวุฒิการศึกษา ระดับอื่น ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ ความแตกต่างระดับวุฒิการศึกษาที่ทำการศึกษา เช่น ระดับวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า ย่อมมีความรู้ความสามารถ สูงกว่าระดับวุฒิการศึกษา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ดังนั้นผู้ปกครองที่มีระดับวุฒิการศึกษาสูง ย่อมมีความตระหนักและคาดหวังในการศึกษาของบุตรหลานสูงด้วย จึงน่าจะเป็นผลให้มีสภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสูงตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำทิพย์ เสือสารตัน. (2552 : 80) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของ

ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาในการมีส่วนร่วมกิจกรรมของโรงเรียนที่ผู้ปกครองไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้เพราะรู้สึกว่าตนเองไม่พร้อม ขาดทักษะความรู้ความชำนาญ

3. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา จำแนกตามฐานะเศรษฐกิจ พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแยกเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะสภาพวิถีชีวิตของสังคมเปลี่ยนไปทำให้คนต้องพยายามต่อสู้ดิ้นรนให้ตนเองอยู่รอด สังคมมีการแข่งขันสูง ทำให้คนมีความเห็นแก่ตัวมากขึ้น คุณภาพของคนถูกกำหนดด้วยภาระหน้าที่ของงาน ทุกคนจึงมองแต่ภาระหน้าที่ของตนการจัดการศึกษาถูกยกให้เป็นภาระหน้าที่ของโรงเรียนที่ต้องบริหารจัดการให้มีคุณภาพเอง ผู้ปกครองจะร่วมมือเท่าที่โอกาสจะเอื้ออำนวยเท่านั้น โดยไม่ได้มองว่าเป็นภาระหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบร่วมกับโรงเรียน จากเหตุผลดังกล่าวจึงน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ปกครองที่มีฐานะเศรษฐกิจต่างกัน มีสภาพการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพย์ธารา ประทุมมณี. (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัญหา/อุปสรรคของผู้ปกครองขาดโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเนื่องจากฐานะยากจน ขาดงบประมาณในการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแยกเป็นรายด้านแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนผู้ปกครองที่มีอาชีพทำไร่ทำสวน มีสภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสูงกว่าอาชีพค้าขาย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ความแตกต่างของอาชีพ เช่น อาชีพข้าราชการย่อมมีความรู้ ความสนใจ การเอาใจใส่ มากกว่าอาชีพรับจ้าง หรือ ค้าขาย จึงน่าจะเป็นผลให้ผู้ปกครองมีสภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสูงตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำรัส เชื้อสาย.(2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ ไม่มีเวลาร่วมกิจกรรมสถานศึกษา อันเนื่องมาจากภารกิจมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนโดยพบว่า การจัดหาทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนยากจนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จึงเสนอแนะให้โรงเรียนสนับสนุนนักเรียนที่ยากจนโดยการจัดหาทุนเพื่อการเรียน เพราะการจัดการเรียนการสอน ถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา หากโรงเรียนสามารถระดม

สรรพกำลังที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งได้รับความร่วมมืออย่างดีจากผู้ปกครอง ชุมชนหรือองค์กรต่างๆ ในชุมชน จะทำให้โรงเรียนมีศักยภาพอันยิ่งใหญ่ สามารถพัฒนาการจัดการศึกษาของให้มีคุณภาพได้ในอนาคต และจากข้อ

ค้นพบของการศึกษาครั้งนี้บางประการ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก เช่น การเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนตามวาระต่าง ๆ การเป็นผู้ร่วมให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไข ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน หรือการเปิดโอกาสให้ครูไปเยี่ยมบ้าน เป็นต้น ดังนั้นโรงเรียน ควรใช้ประเด็นเหล่านี้จัดทำเป็นงานโครงการ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและต่อเนื่องในการปฏิบัติทั้งในระยะสั้นและระยะยาว อันจะเป็นการสานสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน

1.2 สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน โดยพบว่า การจัดหาและให้ความช่วยเหลือด้านทุนการศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จึงเสนอแนะให้โรงเรียนและผู้ปกครองร่วมมือระดมทุนการศึกษาเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ ตลอดจนสนับสนุนทุนการศึกษานักเรียนที่ยากจนได้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และยังเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น และจากศึกษาในครั้งนี้ยัง พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ดังนั้น โรงเรียนควรทำให้ความต้องการของผู้ปกครอง ที่คาดหวังจะได้รับประโยชน์จากการเข้ามามีส่วนร่วมให้ประสบความสำเร็จ คือ สามารถนำไปปฏิบัติในการบริหารพัฒนาโรงเรียน และเกิดประโยชน์กับลูกหลานให้มากที่สุด เมื่อประสบความสำเร็จตามต้องการหรือที่คาดหวังไว้ของผู้ปกครองก็จะเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปกครองอยากเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากขึ้น

1.3 จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ของนักเรียนมีอาชีพทำไร่/ทำสวนและอาชีพรับจ้าง และยังพบว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองทั้ง 2 อาชีพอยู่ในระดับต่ำกว่าอาชีพอื่น ดังนั้น โรงเรียนควรหามาตรการเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีอาชีพทำไร่/ทำสวนและอาชีพรับจ้าง เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนได้มากขึ้น ซึ่งการเข้าร่วมต้องมาด้วยความเต็มใจ และก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ขณะเดียวกันก็ควรเน้นให้ผู้ปกครองได้รับรู้และตระหนักถึงความสำคัญ ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง ที่จะส่งผ่านไปยังลูกหลานของตนด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียน

2.2 การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการดำเนินการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

จำรัส เชื้อสาย. (2552). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ทิพย์ธารา ประทุมมณี. (2551). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์. ค.ม.(การบริหารการศึกษา). เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- น้ำทิพย์ เสือสารรัตน์. (2546). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2552). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545. ปรกรณ์ ศรีตนทิพย์. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนนานาชาติลานนา จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- พัชรินทร์ ต่างภักดีวิจิตร. (2556). การพัฒนาการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนบ้านน้ำสร้างหนองบะ จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550. (2550). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124. ตอนที่ 47 ก. มาตรา 49. หน้า 15. 24 สิงหาคม 2550.